

Brevväxling mellan Julius Norrbom och mig, januari – mars 2022

Berlin den 16 januari 2022

Hej Julius!

Så kul att du också har lust att dokumentera vårt samarbete på det här sättet, dvs. i någon slags gemensam brev- eller dialogform. Förmodligen kommer den spegla det sätt vi annars kommunicerar (via mejl, messenger eller zoom) men förhoppningsvis kommer den också tillföra någon dimension eller grad av reflektion som vi annars kanske inte skulle tagit oss tid till.

Det är den 16 januari idag och sålunda exakt en månad kvar tills det är dags för oss att möta vår publik.

Jag tror att jag kan tala för oss båda om jag säger att vi inte riktigt vet var det här projektet kommer hamna och var vi egentligen befinner oss i det. Kanske är vi mer än halvvägs nu eller kanske har vi bara börjat skrapa på ytan. Det ska bli spännande att se vart den närmsta månaden och dagarna i Göteborg kommer att ta oss.

Vi har ju tidigare varit inne på frågan hur vi ska bjuda in vår publik, och då inte själva "Vad, vem, när, var"-tryckmaterial, Facebook-event osv., utan om hur vi får vår publik att vilja delta, vilja hoppa ner i vår pool. Vi har bland annat pratat om att använda oss av de befintliga mattorna i lokalen där föreställningen ska äga rum, som en möjlighet för publiken att ligga ner. Idag snubblade jag över en video på Louisianas Youtube-kanal med anledning av Pipilotti Rists utställning där 2019, som jag tycker adresserar en hel del av våra frågor på det här temat.

På hennes utställning ingick bl.a. ett rum med möbler ur en hemmiljö, bland annat sängar i där besökarna kunde ligga och uppleva hennes videokonst som projicerades på alla möjliga håll och ytor. Jag tycker det är en intressant kommentar hon gör att aktiviteten att lägga sig ner är en privat handling men att det också ger besökaren möjlighet att på egen hand utforska hur konsten kan upplevas när hen inte längre behöver kämpa mot gravitationen. Även att museet som institution skapar en trygghet i att våga vara privat i det offentliga rummet. Jag gissar att det för många ger en annan, djupare tillgång till konsten, om man tillåter sig själv att dras med, att dyka i. Och när hon säger att under hennes utställning möter du inte bara konstverken utan också människorna som är där för att titta på verken, så blir jag direkt påmind om min egen önskan att min konst ska förena människor.

Ja det här fick alltså mig att gå igång idag. Har du funderat något mer på sättet vi ska bjuda in eller det immersiva eller får du några tankar utifrån videon? Något annat du går och grannar på just nu?

Anna

Linköping, 20 januari 2022

Hej Anna!

Jag är såklart nyfiken på var vi kommer att hamna, både med detta projekt i stort och mer specifikt med denna brevväxling. Jag är enig i förhoppningen om att detta dialogformat kan bidra med ytterligare dimensioner, både vidare och snävare perspektiv, ett steg tillbaka och ett steg djupare in i vår process på samma gång.

Tack för videolänken, jag förstår varför du gick igång, eller jag tror att jag förstår då jag också gick igång. Jag uppskattar också verkligen poängen hon gör om att du inte bara möter konstverken på en utställning, utan också människorna som möter konsten, mötet som det centrala. Att tillåtas vara privat i det offentliga rummet med konsten som den tillåtande faktorn, konsten och inramningen (rummet i allmänhet) som ett förslag. Är det kanske något i stil med detta vi egentligen menar med *"att bjuda in"*, att verka för att tillåta dessa möten(?) Jag noterade hennes lek med perspektiv, ett tydligt exempel är verket med ett hål i golvet där en video visas. För att ta del av det så måste du utföra en mer eller mindre privat handling, gå fram och titta ner (inte så mycket begärt, men ändå en handling). På ett sätt blir här inramningen av verket själva inbjudningen. Vi kanske inte kan såga upp ett hål i golvet för vår föreställning, men det kanske finns en poäng i att mer eller mindre gömma något för utforskning som en inbjudande handling i förhållande till det rumsliga: att göra något litet i förhållande till det stora.

På min konsert/installation i förrgår uppskattade jag verkligen förhållandet till tid som den generativa approachen möjliggjorde. Att det visuella och musiken inte behövde konstant input från mig för att generera någon output gav mig verkligen frihet att lyssna, ta del av och påverka min egen konst i realtid på sätt som jag inte tidigare upplevt i konsertsammanhang. Jag upplevde att jag kunde verka för stunden i stunden, inte med ett fokus på mitt instrument eller musiken/konsten utan med ett fokus på just stunden och rummet genom den konstnärliga yttringen. Jag kanske rör till det här nu, men jag kände kort och gott att jag hade tid och kapacitet att möta andra som tog del av min konst medan den pågick och att jag kunde låta detta möte influera den input jag sedan valde att ge till systemet.

Skulle du vilja utveckla dina tankar om din önskan att förena människor genom din konst, vad är förenande faktorer för dig? Eller väcks några andra tankar i dig efter vår första brevväxling?

Julius

Berlin, den 24 januari 2022

Godkväll!

Så spännande att höra om din konsert/installation, både här i brevet och när vi talades vid på zoom. Trots att detta var ditt första experiment med publik så låter det i mina öron som att du har uppnått ganska många (om inte alla!?) av de syften och mål med ditt projekt som jag hört dig nämna under den här utbildningen. Jag tolkar det som att du med ditt system faktiskt har lyckats skapa precis de förutsättningar som du har efterfrågat för din konst, och kanske mer därtill? Det måste kännas väldigt kul att ha kommit till det stadiet där tekniken och koncepten är på plats så att du kan börja använda dig av dem på riktigt? Din beskrivning av samspelet mellan publiken, dig själv och ditt system känns dessutom väldigt relevant för vår kommande föreställning!

För att återkomma till din fråga angående att förena genom konst så är det nog en önskan som alltid funnits där hos mig. Musik, som är min huvudsakliga uttrycksform, är ju ofta naturligt förenande i större utsträckning än många andra konstformer, både för publiken och utövaren. Jag tänker mig att det finns många dimensioner av förenande som skulle vara intressant att utforska. Blickar som möts, en tanke som väcks, en fördom som blir till ånga, ett igenkännande skratt... Du har beskrivit din ambition att skapa ett möte mellan dig och publiken och mellan publiken sinsemellan och att det ska reflekteras i din musik på ett interaktivt sätt. Kanske är det egentligen inte så långt ifrån det jag menar med att förena?

Så hur lyckas vi med att förena eller skapa dessa möten? En nyckel skulle kunna vara det vi redan varit inne på, att få publiken att utföra en privat handling, om än så liten. Precis som du skriver, att hitta en inramning som ger möjlighet för publiken att inte bara iaktta vår föreställning utan på något plan bli en del av den. Som ett rent konkret och enkelt grepp har vi pratat om att placera ut mattor på golvet, för en sittande eller liggande publik. Kanske kan detta i kombination med de personliga berättelserna som ingår i föreställningen faktiskt vara tillräckligt i nuläget?

En inbjudan till vår föreställning (och nu menar jag den faktiska inbjudan, dvs. en kort beskrivning för t.ex. ett Facebook-event) skulle också kunna bli ett första experiment i hur vi formulerar oss i text för att nå vår idealpublik (för min del en icke-homogen sådan), även om vi i slutändan p.g.a. coronarestriktioner kanske får vara nöjda om de närmast sörjande kan komma. Jag minns att du hade börjat skriva ihop några meningar som ett första utkast i ett mejl. Låt oss bygga vidare på det!

Slutligen känns det så kul med idéerna vi har om projektytan för det visuella. På något sätt känner jag mig just nu mer inspirerad över att hitta coola lösningar för den biten och för rummet och har mindre tankar på det musikaliska. Lite som att om allt det är snyggt och på plats så kommer musiken kunna hända av sig själv. Kanske är det en vanskelig inställning eller så är det helt rätt. Hur som helst ska det bli spännande att se hur allting kommer utvecklas de närmsta veckorna!

Anna

Linköping, den 3 februari 2022

God förmiddag!

Som du är inne på är det verkligen en känsla av lättnad och spänning att kunna börja utforska de förutsättningar som jag "byggt" in i mitt system på riktigt, som jag nämnt innan så har arbetet fram tills nu varit att göra modeller av verk och framföranden. Att ha lagt den här tiden på något, framför allt att ändra mina egna förhållningssätt till mitt skapande och de verktyg jag använder, och att nu se att de aningar jag hade faktiskt var i linje med min abstrakta magkänsla är väldigt frigörande.

En fördom som blir till ånga: En väldigt vacker formulering, och kanske målbild rent utav? Inte som ett måste eller något tydligt, men att ta sikte mot att bistå med ett förslag till en sådan förångning ser jag som ett givande syfte. Jag upplever exempelvis bredden i historierna om att lära sig simma som ett sådant förslag. Och det faktum att personer utspridda i världen och ålder delar historien om att bli islängda tycker jag har dessa förångande kvalitéer. Rakt och tydligt men samtidigt inte skrivande på näsan-övertydligt. Detta ihop med abstrakta visuals på svajande tyg, i en sjö av toner kanske bildligt kan ses som en förenande ånga? (Det där med römaskin kanske har ett symboliskt värde.) Jag delar uppfattningen om att det finns tillräckligt med möjligheter till privata handlingar i nuläget med mattor osv. Jag tror även att projiceringen på tyg snarare än duk bidrar till en mindre strikt känsla, som förhoppningsvis kan vara en inbjudande faktor.

Att musiken kommer hända av sig själv ser jag inte som en vanskelig inställning. Jag upplever att det finns något hänsynsfullt i förhållande till oss själva och en publik att låta hela formen växa fram. Det är ju inte som att vi inte lagt ner arbete och givet vår bakgrund är det kanske rimligt att vi bottnar mer i musiken, och att vi då kan låta den hända mer av sig självt? (Skriver jag och förbereder en dropbox-länk med exempel på möjliga drones...) Någon slags relaterad insikt efter min konsert/installation: *Det är inte en låt. Det går inte utvärdera det som en låt.* Jag tänker att det på ett sätt är en fråga om hur en förhåller sig till sin egen praktik i förändring. Jag skulle säga att en av mina underliggande ambitioner med mitt arbete med system- och nätverkstänkande i helhet är att komma åt någon slags hänsynsfullhet. Genom att konkret koppla samman saker, att det visuella påverkar musiken osv, så tillåter jag mig att fokusera på vissa detaljer för vissa stunder och hur jag än vrider på det så kommer det att påverka helheten, som det alltid gör ändå, det har bara blivit en mer explicit del av min process.

Att öppna upp för slumpen har gett mig flera insikter, en av dem är att inte lida för saker jag faktiskt värdesätter. Kanske låter något överdramatisk nu men tvivel och ifrågasättande är alltid en del av ett skapande, så att inte ge sig själv fler stunder då en faktiskt får vara i det en bryr sig om för den stunden känns som ett onödigt lidande. Jag tycker mycket om små detaljer, för mig finns det mer värde i att vrida på filterratten än att spela varje ton, så nu har det fått bli en större del i min praktik. Min förhoppning är att om jag visar den hänsynen till mig själv så kommer den avspeglas i min konst och i förlängning till de rum jag är en del av att skapa med min konst.

På tal om hänsyn så tänker jag vår tidsmässiga planering av föreställningen, med "konsert"-delen och sedan installation/mingel som något hänsynsfullt. Att ge rum för reflektion i rummet efteråt, inte som ett måste men som en möjlighet, det är inte slut när det är slut, det är slut när en känner att det är slut (inom vissa praktiska ramar). Här hamnade jag idag, jag hoppas att det finns några frågor eller relaterbarheter inbäddade i allt.

Dagg och dimma!

Julius

Berlin, den 9 februari 2022

Hej!

Jag gillar hur du ringar in och broderar ut tankarna runt hur fördomar kan bli till ånga och jag tror jag kan skriva under på allt!

Nu är det bara några dagar kvar tills vi ses och får sätta tänderna i det här på riktigt. Igår kände jag mig rätt stressad för det kändes som veckan runnit iväg på bara praktiska grejer, problemlösning och en världskarta av mejltrådar. Men idag har jag fått mer gjort än väntat så nu fick jag lite tid över att skriva några rader. Jag skulle kort vilja lyfta något vi diskuterat tidigare, och som är relaterat till frågan om hur vi bjuder in och gör publiken delaktig och det är frågan om vi ska ha någon slags information till publiken innan eller efter föreställningen. Om ja, i vilken form och till vilket syfte.

Vi har pratat om att vi vill låta rummet få vara bara upplevelse, att folk t.ex. inte ska behöva snekla i ett papper, och jag tror det sista som vi mer eller mindre kom fram till var att sätta upp någon form av infotavla, lite som den vita skylten bredvid konstverk på ett museum. Vad känner du, är detta fortfarande aktuellt och om ja, vad vill vi i så fall informera om? Precis som du tar upp i ditt förra brev känns det viktigt att inte skriva på näsan. På en museiskylt skulle kanske t.ex. våra namn och födelseår (och födelseorter?) stå med. Är det intressant/relevant vad vi har gjort tidigare? Att det är ett samarbete mellan Linköping och Berlin? Du nämnde på zoom häromdagen att den här brevväxlingen egentligen kunde vara intressant som del av verket. Det är en bra idé – som vi kanske kan spara till om det skulle bli fler tillfällen tänker jag? (Jag har faktiskt funderat över att det vore kul om vi kunde framföra det även i Berlin, antingen i vår eller vid ett senare tillfälle, men det kan vi ju prata mer om efter den första sammandrabbningen). En grej som jag i alla fall känner att jag inte vill vara för tydlig med, är min ambition att verket ska verka förenande, förhoppningsvis trillar det ner nån polett här eller där ändå – under föreställningen eller i efterhand.

Vad tror du om att helt enkelt använda vår korta beskrivning från kalendariet/facebook och bara lägga till lite mer info? Jag skriver ihop ett förslag som jag bifogar till det här brevet. Du är ytterst välkommen att ändra, lägga till, ta bort eller dissa helt.

*Alles gute,
Anna*

Linköpings Stadsbibliotek, den 25 februari 2022

Hej och tack för senast!

Nu är det strax över en vecka sedan vi hade vår föreställning. Efter att ha arbetat lite med videodokumentationen och även vilat lite, känner jag att jag har lagom distans för att påbörja någon slags utvärdering. Jag tänker att jag tar vid där vi slutade denna korrespondans och sen ser vi var vi hamnar.

Det är såklart svårt att säga om informationstavlan fyllde den funktion som vi ville, svårt att veta vilka som tog del av den och vad de tog med sig. Men med det sagt så hade jag samtal med två personer efteråt som uppenbarligen hade tagit del av den, de båda fokuserade på museiskylt-delen, alltså vår personliga bakgrund med ålder orter osv. Det kanske är oundvikligt att det blir så om den informationen finns, jag tänker att det är något väldigt konkret och relaterbart mitt i det abstrakta. Jag trivs i det abstrakta, men kanske förankrar just vår konkreta bakgrund föreställningen och bjuder in likt vi ville? Kanske skulle våra personliga minnen om att lära oss simma ha en plats på infotavlan, för att påbörja föreställningen ytterligare redan i texten?

Jag är som du kanske märker inställd på att göra detta igen, som helhet tycker jag att våra dagar i Göteborg och föreställningen i sig var väldigt givande, jag skulle gärna mötas i Berlin och/eller på annan plats. Jag har tänkt en del på just platsen och rummet i efterhand. Vi fick inte det rum vi först ville och det finns såklart många aspekter i det. För mig blev det tydligt att rummet verkligen spelar roll. Projektionen spillde ut lite från tyget, vilket i sig inte gör mig något, men jag märkte att jag var lite känslig för vad som kom fram i det ljuset. Egentligen inte en stor grej, men det är ändå någon slags skillnad på hintar av scenteknik och en kaklad badhusvägg, eller ett spegelrum för den delen. Att lyfta in föreställningen i ett rum som har koppling till historierna eller vatten skulle verkligen fördjupa upplevelsen (detta har du tänkt mycket kring i ditt projekt, jag ville bara på något sätt bekräfta från mitt perspektiv).

Jag uppskattar att du stod fast vid att få med fläktarna. Det blev en mer tydlig kontrast

mellan det fysiska och det digitala samtidigt som det paradoxalt nog gjorde att allt smälte samman mer. Jag upplever att den känslan matchar andra möten i vår föreställning, möten mellan: minnen och realtid, glädje och allvar, akustiskt och elektroniskt, inspelat och improviserat. Upplevde du några andra sådana möten? Vad skulle vara ett optimalt rum för föreställningen för dig? Vad har du initialt reflekterat kring?

Tack igen!

Julius

Berlin, den 7 mars 2022

Hej Julius!

Tack själv! Det var verkligen både roligt och givande att ses och arbeta tillsammans i Göteborg. Såväl under våra workshops som i de praktiska förberedelserna men även allt däremellan, som att luncha och ta sällskap genom korridorerna (sånt som vi tyvärr gått miste om under vår utbildning pga pandemin).

Jag tycker att vi lyckades skapa ett väldigt bra upplägg utifrån de givna förutsättningarna, och då tänker jag kanske framförallt på de geografiska men även på våra konstnärliga uttryck och ambitioner med våra projekt, där det finns såväl gemensamma nämnare som individuella ingångar. Du fick nog klättra, lyfta och göra lite mer fysiska grejer än mig medan jag kanske har mejlat lite mer än du men överlag har vår arbetsfördelning känts väldigt, jämn, lätt och samspelt.

Kul att höra att de du samtalade med efter konserten hade tagit del av museiskylten och jag tycker det är en god tanke att sådan lite torrare information kan få utgöra en inbjudande funktion mitt i allt det abstrakta. Gillar även tanken på att ha med något mer personligt om oss och nu fanns ju våra berättelser med i föreställningen men kanske skulle de egentligen platsa ännu bättre på skylten.

För mig var det helt klart en ny upplevelse att ha mitt barn i publiken. Jag fick för första gången uppleva hur svårt det är att uppträda och i detta fallet improvisera och samtidigt höra sitt barn vara ledset och ropa "mamma". På samma gång kändes det fint och viktigt att min son får se mig i min yrkesroll. Det var också minst sagt speciellt (läs inte helt avslappnat) att göra en konsert i samma rum som jag hade min kandidatexamenskonsert 2009, framför delvis samma lärare och klasskamrater. Kanske var det dessa parametrar som gjorde att min tidsuppfattning under föreställningen var helt annan, jämfört med under en "vanlig" konsert. Introt, som vi medvetet planerat in för att ge oss själva och publiken en chans att landa i stunden och acklimatisera oss i rummet kändes för mig som en evighet och som att alla undrade "när börjar det egentligen!!!????". Så kanske inte alls var fallet men min stressade känsla resulterade i att jag valde att starta den inledande berättelsen några minuter innan utsatt tid och också i att jag mot slutet av föreställningen hade avverkat alla berättelser, både de vi bestämt skulle få vara med under konsertdelen

och de som egentligen var tänkta att få komma senare under installationsdelen. Under konserten sneglade jag flera gånger på klockan och tänkte "hur ska vi kunna hålla detta intressant hela vägen?".

Kort sagt, av olika anledningar hade jag under konserten svårt att hitta samma flow jag tyckte jag hittade in i under våra workshops. Därför var det väldigt intressant och en stor lättnad att se videomaterialet från föreställningen, där jag tycker att det varken hörs eller syns att jag hade det särskilt jobbigt. Visst, den musikaliska "prestationen" eller vad man nu vill kalla det kanske hade varit bättre om jag hade varit mer "in the zone", samtidigt gjorde min sinnesstämning att jag avvaktade och lyssnade vilket kanske hade en positiv inverkan på helheten. Inför nästa gång önskar jag emellertid för min egen upplevelses skull (som jag ändå vill tro färgar av sig på det som kommer ut och påverkar min förmåga att samspela med dig) att det där avvaktandet snarare ska få bottna i ett fokuserat lugn eller inlevelse mer än i att jag är störd av yttre element.

Kände du att du kunde vara där i stunden? Hur var din upplevelse jämfört med t.ex. din solokonsert?

Jag vet inte om jag hade "rätt" i att alla berättelserna behövdes under konserttimmen, eller om helheten hade mått bra av längre musiksjud emellan. Oavsett vilket så var det skönt för mig att kunna falla tillbaks på berättelserna (och även iPad-styrningen av det visuella) när jag inte riktigt visste vad jag skulle göra musikaliskt. Kanske är det också något med en projektduk som ropar på en berättelse? Jag kan även tänka mig att vår och instrumentens närvaro vid sidan om duken automatiskt skapar en förväntan som är bra att vara medveten om.

Angående det visuella tycker jag det blev riktigt fint och tänkte nog inte lika mycket som du på vad som syntes och inte när projektionen spillde ut men jag är helt enig med dig om att det skulle vara superspännande att göra det här i ett rum vi väljer helt själva. Igår var jag tillbaks i simhallen där idén till mitt projekt föddes och kunde med lätthet visualisera att det skulle kunna fungera riktigt bra där. Nu när vi både har testat en gång och har en föreställning och ett koncept som har dokumenterats, känns det mycket enklare att "sälja in" och/eller söka stöd. Kanske får vi faktiskt till en version av Swimmers på just "Wellenbad am Spreewaldplatz" innan de stänger för renovering eller annars i något annat badhus. Det ser jag fram emot!

Anna

Linköping den 25 Mars 2022

God dag!

Kan även jag återigen bara instämma i att arbetsfördelningen och arbetet i sig känns jämt, lätt och samspelt. Vilket gör det ännu lättare att föreställa ett vajande tygstycke från takstolarna ovan, med visuals som förlänger rörelserna i rummet och kanske rent av spiller ut i vattnet (?).

Jag kan bara gissa mig till känslorna i den splittrande upplevelsen av att höra sitt barn vara ledsen mitt under en improvisation ihop med en emotionell historia knuten till rummet. Trotts ständigt ljud och städning bild så upplever jag att det fanns rum för känslor däremellan, vilket var något vi ämnade för publiken, men det innefattade oundvikligen även oss själva. Jag skulle säga att det helt klart var en annan tid än vanlig konsert-tid, att allt blev lite mer utdraget, med längre bågar som ofta landade i berättelserna snarare än långa rent musikaliska utsvävningar. Detta ser jag dock mycket positivt i, att det verkligen uppstod något sammanflätat - musik, ljudinspelningar, det abstrakta visuella och berättelserna som en helhet, som utan varandra inte varit i närheten av samma upplevelse. Vi uppnådde ett audiovisuellt uttryck i samklang. Såklart finns det rum för utveckling, vilket kanske är just beviset på att vi är något fint på spåren, både tillsammans och för våra enskilda praktiker. Att hitta variation i både små och stora bågar är något jag vill uppnå med mitt användande av system i allmänhet och för vår gemensamma del är det med stor säkerhet något som kommer naturligt när vi möts igen.

Jag har inte så mycket knutet till skolan som plats, bär vissa överklighetskänslor kring faktumet att jag ens är en elev HSM. Säkerligen finns det både fördelar och nackdelar i den distans som dessa distansstudier har inneburit. Jag bär inte med mig så många internaliserade förväntningar från externa faktorer, så som erfarenhet av hur konserter brukar vara utformande på skolan etc. vilket jag tror var positivt för mitt lugn. Jag kan ha en tendens att bli oerhört självkritisk och självmedveten i konsertsituationer, men dessa känslor uteblev. Jag upplevde även detta under min egen konsert och jag härleder delar av det till att slumpen är så stor del av mitt system, det kommer aldrig landa helt där jag siktar, hur hårt jag än styr så har jag inget annat val än att följa med på färden. Men som jag var inne på så önskar jag lite större träffyta, lite mer variation i resorna som erbjuds och som jag då i förläningen kan erbjuda dig och rummet.

På samma sätt som det visuella är en del av mitt instrument tänker jag att berättelserna är en del av ditt instrument. Att du "föll tillbaka" på dem kanske går att se som att du lutade dig mot ditt nya uttryck, ditt nyfunna instrument? Det mest ösiga partiet vi landade i, med mycket brus och energi, var det här vi vände en viss frustration till något annat?

Julius